

12.12.2016.

Б
Р
О
Ј

12

БИЛТЕН

**ПОЉОПРИВРЕДНА САВЕТОДАВНА
И СТРУЧНА СЛУЖБА ЈАГОДИНА**

Телефон: 035/8221931

САДРЖАЈ БИЛТЕНА

СТОЧАРСТВО

- **ЗЕЛЕНА СТОЧНА ХРАНА У КАСНОМ ЛЕТЊЕМ И РАНОМ ЈЕСЕЊЕМ ПЕРИОДУ**

- Дипл.инж. Драган Јаковљевић

- **ХИГИЈЕНА КАО ОСНОВНИ ПРЕДУСЛОВ ЗА ДОБИЈАЊЕ КВАЛИТЕТНОГ МЛЕКА**

- Дипл.инж. Верица Лазаревић

РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО

- **МЕРЕ НЕГЕ КОД ПШЕНИЦЕ У ЈЕСЕЊЕ-ЗИМСКОМ ПЕРИОДУ**

- Дипл.инж. Миланка Миладиновић

- **КУКУРУЗ - ПЛОДНОСТ ЗЕМЉИШТА**

- Дипл.инж. Миодраг Симић

- **РАСАДНИЧКА ПРОИЗВОДЊА – СПРЕМАЊЕ ЗЕМЉИШТА ЗА ТОПЛЕ ЛЕЈЕ**

- Дипл.инж. Драган Мијушковић

- **РАСАДНИЧКА ПРОИЗВОДЊА –ТОПЛЕ ЛЕЈЕ**

- Дипл.инж. Мира Миљковић

ВОЋАРСТВО И ВИНОГРАДАРСТВО

- **КАРАКТЕРИСТИКЕ САВРЕМЕНЕ ПРОИЗВОДЊЕ ЈАБУЧАСТОГ ВОЋА У СРБИЈИ И У СВЕТУ**

- Дипл.инж. Дејан Јоцић

ЗАШТИТА БИЉА

- **БОЛЕСТИ И ШТЕТОЧИНЕ РУЖЕ**

- Дипл.инж. Ружица Ђукић

ЦЕНЕ ВОЋА И ПОВРЋА ПРЕУЗЕТЕ ИЗ СТИПС-а

АГРОПОНУДА

СТОЧАРСТВО

ЗЕЛЕНА СТОЧНА ХРАНА У КАСНОМ ЛЕТЊЕМ И РАНОМ ЈЕСЕЊЕМ ПЕРИОДУ

У комплексу интензивирања сточарске производње, решење треба тражити у високопроносним биљкама доброг квалитета које се уклапају у систем континуиране производње сточне хране и испуњавају захтеве рентабилних крмних усева. Посебну групу биљака које испуњавају ове услове чине крмни сирак и суданска трава. По хемијском саставу крмни сирак и суданска трава су пре свега угљено-хидратна хранива, те су посебно значајни за производњу квалитетне крме (зелене крме, силаже и сена) у исхрани преживара. Разноврсност употребе повољне биолошке особине, релативно скромни захтеви према условима успевања, висок и стабилан принос и квалитет крме, чине сирак и суданску траву значајним у решењу дефицита кабастих сточних хранива. Као једногодишње крмне окопавине у организованој производњи сточне хране, сирак и суданска трава омогућавају рационално коришћење земљишта уз релативно мала улагања. Наиме, ове врсте се могу гајити у више рокова (главни, накнадни и пострни), а при томе имају способност регенерације и у зависности од услова успевања дају два до три откоса годишње. Поред тога треба имати у виду да ове биљке имају висок степен фотосинтетичке активности, а тиме и високу продукцију органске материје. У просечним агроколошким условима и уз задовољавајућу агротехнику у пострном року сетве може се остварити принос зелене масе до 35 т/ха, односно суве материје до 7 т/ха. У пострном року сетве због виших и повољних температура суданска трава има интензивнији пораст, брже прелази у генеративну фазу, скраћује вегетацију при чему остаје мања у порасту, а то резултира мањим приносом крме у односу на главни и накнадни рок сетве. Међутим, принос крме често варира у истом року сетве, у зависности од услова успевања, пре свега од суме и распореда падавина и температура. У односу на кукуруз, крмни сирак и суданска трава имају веће захтеве према топлоти, а значајно мање захтеве према води, што је у нашим условима од посебног значаја, с обзиром на то да се производња одвија углавном у сувом ратарењу, без наводњавања. Наиме сирак и суданска трава могу поднети дуготрајну сушу, што је условљено њиховом морфологијом (развијеност кореновог система) и пореклом. Будући да крмни сирак и суданска трава имају скромније захтеве према води и њихов значај за гајење у аридним подручјима и у пострном року сетве може се обезбедити квалитетна сточна храна за исхрану преживара и касном летњем и раном јесењем периоду а најчешће се користе као зелена маса (похрањивана у јаслима или за испашу). Поред тога сетвом хибрида сирка и суданске траве у пострном року сетве може се обезбедити довољна количина резервне хране за исхрану домаћих животиња у зимском периоду јер се веома успешно могу користити у производњи

висококвалитетног сена. У пострном року сетве најчешћи предусеви крмног сирка и суданске траве су стрна жита. Од временских услова односно времена скидања стрних жита зависи и време пострне сетве. Како у нашим условима у одређеним годинама најранија жетва озимог јечма почиње негде око 20. Јуна то је уједно и најранији могући рок сетве крмног сирка и суданске траве. Дакле основна обрада условљена је роком сетве и предусевом. Крмни сирак и суданска трава се могу гајити у чистој сетви или у смеси с легуминозама (соја). Начин коришћења сточног сирка и суданске траве у значајној мери утиче на избор начина сетве, густину усева, а самим тим и на примењену количину. При гајењу за производњу сило-масе захтевају највећи вегетациони простор по биљци. Зато је неопходно да зрно достигне фазу физиолошке зрелости због одговарајућег садржаја суве материје. Биљке у наведеној фази формирају већу количину органске материје што оправдава ређу сетву. Количина дорађеног сортног семена крмног сирка уз коришћење прецизних пнеуматских сејалица у пострном року сетве за производњу зелене хране и сетву на 25 цм међуредног растојања је 10-12 кг/ха, односно за производњу сена и сетву сетву густоредно на 12,5 цм до 15 кг/ха. Количина семена суданске траве у пострном року за зелену масу при сетви на 25 цм међуредног растојања је најчешће око 15 кг/ха а при густоредној сетви на међуредном растојању од 12,5 цм тј. за производњу сена до 40 кг/ха. Крмни сирак и суданску траву не треба користити за зелену крму у раним фазама пораста односно испод 60 цм висине биљке на хранидбеном столу или испод 35 цм испашом због нешто већег садржаја антинутритивних материја. За производњу сена погоднија је суданска трава од сирка, због тање стабљике и лакшег сушења а кошење треба обавити при висинама пораста биљака нижим од 100 цм. При сушењу лист није подложен опадању.

Саветодавац за сточарство
Дипл. инж. Драган Јаковљевић

ХИГИЈЕНА КАО ОСНОВНИ ПРЕДУСЛОВ ЗА ДОБИЈАЊЕ КВАЛИТЕТНОГ МЛЕКА

Млекаре уводе све строжије стандарде за квалитет сировог млека тако да ће произвођачи, да би продали свој производ, морати више да обрате пажњу на хигијену вимена.

Да би се добило млеко доброг квалитета са прихватљивим бројем микроорганизама и соматских ћелија неопходно је спровести хигијенске мере не само стаје и опреме за мжу већ и крава тј. вимена.

Лош квалитет сировог млека доприноси урушавању безбедности производа и негативног утицаја на здравље потрошача.

Извори контаминације (загађивања) млека:

-Измет са прљавих крава, посебно на сисама, вимену, репа;

- Бактерије које допевају услед лоших поступака хигијене апарата и прибора за мужу, танкова и друге опреме;
- Страна тела: прашина, простирка, измет, инсекти, длаке и друго;
- Хемикалије, метали, органска једињења итд;
- Човек.

Предуслов за добијење млека високог квалитета и безбедност је добро здравље животиња које не пате од било којег облика болести млечне жлезде као и других органа. Број соматских ћелија је индикатор појаве инфекције/маститиса! Правилна мужа састоји се од неколико следећих фаза: припрема вимена за мужу, предмужа или измузивање првих млазева, масажа вимена, мужа, домузивање и дезинфекција сиса.

Пре почетка муже треба везати реп, музач мора да има посебну чисту одговарајућу опрему, темељно опране руке; Мужа се започиње визуелним прегледом свих четврти вимена и сиса. Измузивање првих млазева треба вршити на црну подлогу (никако на под стаје или у руку музача). Млеко из вимена са маститисом и на било који начин уочљиво промењено није за предају млекарима нити за сопствену употребу, ако се примете здравствене промене на вимену крава и промене у млеку, музач треба да издоји краву и позове ветеринара, после сагледавања стања вимена, сиса и млека, виме се у зависности од запрљаности пажљиво пере топлем водом, водом са санитизером (може се применити суво прање, дезинфекција пре муже) и темељно брише чистом крпом. После прања пожељно је да се виме измасира.

После муже након измузивања задњих млазева млека врх сваке сисе треба уронити у дезинфицијенс или попрскати раствором дезинфицијенса. Непосредно после муже треба детаљно опрати и дезинфиковати прибор за мужу. Прво се врши прање млаком водом и детерџентима. За чишћење и прање млекарског прибора користе се специјална средства. Испирање вршити након детаљног прања а после тога дезинфиковати потапањем у раствор дезинфицијенса. Пре следеће муже испрати топлем водом.

Свест фармера о значају хигијене, не само вимена и апарата за мужу, већ и стаје и крава мора се значајно развити како би се повећао квалитет млека а самим тим биће и већа економска добит.

Саветодавац за сточарство
Дипл.инж. Верица Лазаревић

РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО

МЕРЕ НЕГЕ КОД ПШЕНИЦЕ У ЈЕСЕЊЕ-ЗИМСКОМ ПЕРИОДУ

Сетва и рок сетве сматра се најважнијим сегментом технологије гајења. Под квалитетном сетвом подразумева се употреба декларисаног семена,оптимална количина семена,рок сетве и испуњење захтева да 80% семена буде уложено на задату дубину и равномерно покривено растреситим слојем земљишта. У сушним сетвеним сезонама након сетве треба користити глатке и ребрасте ваљке за успостављање капиларне влаге неопходне за брже клијање и ницање усева. Ваљање је изузетно битно код озиме ражи,јечма и тритикалеа јер се сеју на почетку сетвеног периода-крај септембра до половине октобра. Благодет ваљања озиме пшенице у сувим јесенима,еквивалентна је употреби 5-10 кг чистог азота по хектару.

За развој кореновог система стрним житима смета растресит или неуједначен подсетвени слој земљишта. Мека „постеља“,појава оплазина и ваздушних ђепова у зони раста корена утиче да нема довољно добро укоренењених биљака по јединици површине,што за последицу има слабије презимљавање,ређи склоп и лоше коришћење минералних хранива. Ваљање јарих стрних жита после сетве има исте ефекте као и код озимих стрнина.Током зимског периода биљке стрних жита налазе се у фази мировања,поготово у условима дужег хладног периода са температурама око нуле или ниже.

Произвођачи немају потребе ни могућности улажења у њиве на којима су стрна жита. Понекад ипак морају интервенисати и отклонити негативан утицај климатских фактора у нашим агроколошким условима.Најчешће примењивана мера је одвођење сувишне,површинске воде из најнижих делова парцеле-микродепресија након обилних падавина(кише и снега) током зиме или раног пролећа. Површинска вода може да се појави и због пораста нивоа подземне. Сувишна вода доводи до гушења биљака због недостатка кисеоника јер га је вода истиснула. Биљке тада не обављају нормално процесе метаболизма,раста и развоја јер нема усвајања хранљивих материја па се јављају симптоми „гладовања“ и гушења. Сувишна вода се одводи прокопавањем каналчића ручно или једнообразним плугом,ка најнижим тачкама парцеле,или према већ постојећим каналима за одводњавање. Уколико се налазе под водом дуже од пет дана,а температурни услови су повољни,биљке трајно заостају у порасту и развићу,а склоп усева ће бити мањи због појаве „ћелавих“ места. У лепим ведрим зимским данима треба наставити третман против глодара.

Понекад се као мера неге препоручује разбијање висеће и лежеће ледене коре током зиме. Висећа ледена кора се јавља на површинском слоју снега,а лежећа непосредно изнад биљака затвара приступ кисеоника и спречава аерацију.Ледена кора делује и механички-притиска ткива и ћелијске зидове биљака. Углавном руски и украјински аутори имају резултате примене ових мера и препоручују их произвођачима.Код нас се ова мера примењује врло ретко.

Саветодавац за ратарство
Дипл.инж. Миланка Миладиновић

КУКУРУЗ ПЛОДНОСТ ЗЕМЉИШТА

Кукуруз најбоље успева на плодним земљиштима где се ђубрива употребљавају на основу систематске контроле плодности, а не ђубри „ напамет“.

Кукурз даје високе и стабилне приносе на дубоким, плодним, слабо киселим до неутралним (pH 6,6 до 7,3), равним иловастим земљиштима где се води рачуна о избору хибрида, одговарајуће агротехнике и где су повољни агроколошки услови.

Најважније мере за повећање и одржавање нивоа плодности земљишта као и добијање високих и стабилних приноса културних биљака (па и кукуруза) су:

- правилна, квалитетна и благовремена основна обрада земљишта са правовременим растресањем подорничног хоризонта, посебно слабије продуктивних типова земљишта;
- поправа физичких особина земљишта (структура);
- разумна употреба органских и минералних ђубрива;
- увођење правилног плодореда;
- поправка агрохемијских особина земљишта (калцизација, фосфатизација, гипсовање ...);
- поправка биолошких особина земљишта (узгој легуминоза);
- одводњавање и наводњавање;
- борба против ерозије земљишта;
- гајење високородних сорти и хибрида.

**Саветодавац за ратарство
Дипл.инж. Миодраг Симић**

РАСАДНИЧКА ПРОИЗВОДЊА – СПРЕМАЊЕ ЗЕМЉИШТА ЗА ТОПЛЕ ЛЕЈЕ

Да би се биљке што боље развиле морамо им обезбедити земљиште богато храњивим материјама, лако приступачно биљкама, са добрим водно-ваздушним режимом. Да бисмо успели у томе, земљиште припремамо на следећи начин:

- горњи обрадиви слој баштенског земљишта, без примеса и корова уситнимо и просејемо и сложи у близини топле леје.
- квалитетан компост просејемо и такође оставимо у близини топле леје.
- на крају довеземо ситан песак и оставимо у близини земље и компоста.

Земљиште за топле леје прави се од два дела компоста или тресета и по једног дела баштенске земље и песка (маља одступања су могућа). Производња расад у многоме ће зависити од избора здравог семенског материјала и употребе дезинфикованог земљишта. Дезинфекцијом земљишта елиминишемо појаву болести, штеточина и корова, а дезинфекцију најчешће можемо извести воденом паром и хемијским средствима.

Термостерилизација (дезинфекција воденом паром). Овај начин је најбољи али најскупљи, дезинфекција веће количине земљишта обавља се специјалним машинама, док се за мање количине ставља решеткаст суд са земљом на посуду у којој се загрева вода до испаравања. Овај третман треба да траје око 3 часа а потребна температура је 90-100 степени а може и више.

Дезинфекција земљишта хемијским препаратима. За хемијску дезинфекцију примењујемо препарате који имају гасну фазу (фумигати), тилбромид, вапам,

гранулисани басамид или жувапим. Да бисмо спровели хемијску дезинфекцију потребна температура је 15 степени, ови препарати убијају микроорганизме а велики број њих и семена корова. Пре употребе било ког средства прочитати упутство, најчешћи период од третмана до сетве креће се од 7-21 дан. У колико у претходној години нисмо имали проблема с биљним болестима неморамо радити детаљну дезинфекцију земљишта. Уколико нисмо радили дезинфекцију у већ формираним лејама пре сетве 7-10 дана распоредимо 50-70 гр неког фунгицида, прекопамо леју и прекријемо фолијом и асурама. Такође пре сетве семена 7-10 дана можемо неким фунгицидом залити земљиште у концентрацији 0,2-0,25 %.

Пуњење топле леје дезинфикованом земљом. После пар дана дезинфикована земља ставља се на сложен несгорео стајњак, слој земље треба да буде 15-20 цм у зависности од дужине расадничке производње. Све ово када се обави и поравна земљиште, стављамо прозоре и асуре и леју затварамо. Након 7-10 дана леју отварамо, у међувремену испаравају штетни гасови и развија се висока температура, тада земљиште прекопамо и великим грабуљама поравнамо ако је потребно још мало додамо већ припремљено земљиште и сетву можемо да обавимо.

Саветодавац за повртарство
Дипл.инж. Драган Мијушковић

РАСАДНИЧКА ПРОИЗВОДЊА –ТОПЛЕ ЛЕЈЕ

Производња доброг и квалитетног расада у многоне ће допринети да нам производња буде конкурентна и стабилна. Наши пољопривредни произвођачи најчешће производе расад у топлим лејама за сопствене потребе а вишак продају на пијацама поморавских градова.

Бирати терене за топле леје: сунчане, оцедне на средње тешком земљишту, препорука на сваком терену обезбедити дренажу јер случају израженијих падавина можемо имати проблем.

Топле леје у пластичном тунелу. Рана производња поврћа захтева да већ у децембару и јануару кренемо с производњом расада. У овом периоду боље резултате постижемо производњом расада у укопаним топлим лејама које су подигнуте у пластичним тунелима. Лакше се одржава температура и влажност ваздуха (мања су температурна колебања). Предности се огледају у томе, радник је заштићен спољних утицаја температуре и падавина а једини проблем представља осветљење које морамо обезбедити. Производњу расада поскупљује допунско загревање или електрични уређаји, а наши произвођачи најчешће користе стајњак за загревање топлих леја.

Избор стајског ђубрива за загревање топле леје. Коњски стајњак је у дефициту, јесте да најбрже ослобађа температуру и до 75 степени и постепено смањује, након два месеца температура буде око 30 степени. Говеђи стајњак развија температуру у почетку око 40 степени и најбоље га је мешати са коњским ако смо у могућности. Лоша особина говеђег стајњака је развој плесни али тај проблем решавамо посипањем танког слоја живог креча или пепела. Најбоље резултате даје мешање говеђег стајњака са пиљевином, ослобађа температуру као коњски стајњак. Овчи стајњак по свом саставу сличан је коњском стајњаку и најчешће га мешамо са осталим стајским ђубривима. Свињски стајњак је сличан говеђем, садржи доста воде око 81% и може се употребити са струготином, сламом, поздером и сличним материјалима. У ове сврхе одличне резултате даје мешање лишћа и градског смећа са свим врстама стајњака.

Припрема енергетског материјала за пуњење топлих леја. Свеж стајњак мешамо са осталим материјалима да добијемо ђубриво које има око 70% воде и слажемо га у гомиле и по-потеби га заливамо топлим водом (ако су јаки мразеви), а затим га прекривамо асурама или фолијама.

Пуњење топлих леја свежим несгорелим ђубривом. Припремљени материјал за загревање топлих леја слажемо у јамиће или рупе које могу бити 30-80 цм а ширина и дужина 1,5-4 м, на чијем дну стављамо слој изолационог материјала у те сврхе користимо: кукурузовину, сламу, лишће или сличан материјал, дебљине 10-15 цм. На тај слој стављамо стајско ђубриво или неки други материјал за загревање. Битно је правилно распоређивати и сабијати стајњак. Дужина загревања топле леје зависиће од дебљине и сабијања стајњака. Леје које се граде за производњу расада у децембру и јануару требају да имају сабијени слој ђубрива од 60-80 цм, док леје које се праве почетком фебруара могу бити нешто плиће 40-60 цм. Након наношења изолационог материјала и стајњака леју уоквирујемо, правимо рам.

Саветодавац за повртарство
Дипл.инж. Мира Миљковић

ВОЋАРСТВО-ВИНОГРАДАРСТВО

КАРАКТЕРИСТИКЕ САВРЕМЕНЕ ПРОИЗВОДЊЕ ЈАБУЧАСТОГ ВОЋА У СРБИЈИ И У СВЕТУ

Садни материјал

Успешна производња јабучастиг воћа не може се остварити без квалитетног садног материјала. То подразумева високо калемљене двогодишње саднице, добро обрасле умерено бујним леторастима или превременим гранчицама (книп саднице). Већ неколико година поједини расадници у Србији производе овакав садни материјал, али се на тржишту могу наћи и саднице у најмању руку дискутабилног квалитета.

Подизање засада

У претходном периоду у Србији, приликом подизања засада јабуке, најчешће се ишло са комбинацијом сорти у парним редовима у којима је основна сорта заступљена са 6 или 4 реда, а опрашивачи са 2-4 реда. Да би се олакшала заштита, хемијско проређивање плодова и берба, у свету се у последње време подижу моносортни засади јабуке, где се као опрашивачи користе поједине дивље врсте јабуке или друге сорте јабуке као свако десето или двадесето стабло у реду са основном сортом. Производњу јабуке у развијеним земљама карактерише интензификација уз задржавање или пораст обима производње на мањим површинама, што је постигнуто код јабуке повећањем броја стабала по јединици површине и смањењем димензија круне. Засади се подиже у густом склопу да би се што пре вратила уложена средства, јер је при великој густини садње могуће већ у трећој години остварити пуну родност. Ово је могуће, наравно, само у засадима где постоји систем за наводњавање (кап по кап).

На жалост за подизање нових засада (поготову крушке и дуње) у Србији користе се „прут“ саднице, а сами засади су најчешће без противградне и мреже и система за наводњавање.

Проређивање цветова и плодова

За проређивање цветова користе се различити препарати а најчешће на бази амонијум тиосулфата (АТС), који се сматра безбедним за околину и потрошаче. За проређивање плодова користе се препарати на бази нафталенацетамида (НАД)-најкасније седам дана после пуног цветања, и препарати на бази нафтил-сирћетне киселине (НАА)-када пречник централних плодића износи 6-12 мм. Код нас није уобичајено ручно (корективно) проређивање, а проређивање уз помоћ машина још није заживело. Ова мера спроводи се код јабуке, док код крушке и дуње није уобичајено ни у развијенијим земљама.

Спречавање отпадања плодова

За контролу отпадања плодова користи се НАА у концентрацијама између 5 и 20 ppm, пре него што плодови почну интензивно да опадају.

Берба и чување плодова

Велики део произведене јабуке и крушке у Србији пропадне током чувања због неодговарајућег момента бербе или лоших услова чувања. Мали број произвођача правилно одређује моменат бербе користећи методе као што су јодно-скробни тест, чврстина плода и промена основне боје покожице, већ се углавном ослањају на субјективне оцене попут обојености плодова или једноставно беру када мисле да треба на основу претходног искуства. Ипак охрабрујуће је што расте број савремених хладњача, при чему се мисли на УЛО-хладњаче које имају могућност спуштања нивоа кисеоника испод 1 %, а постоји и мањи број хладњача са ДЦА технологијом која омогућава чување плодова на веома ниској концентрацији кисеоника.

Саветодавац за воћарство и виноградарство
Дипл.инж. Дејан Јоцић

ЗАШТИТА БИЉА

БОЛЕСТИ И ШТЕТОЧИНЕ РУЖЕ

Најчешће болести руже су црна пегавост (*Diplocarpon rose*) пепелница руже (*Sphaerotheca pannosa*), рђа (*Phragmidium rosae*), трулеж и вирусна обољења, а најчешће штеточине које нападају ову украсну биљку су лисне ваши, ружина оса и црвени паук.

Црна пегавост се јавља на листовима у виду тамносмеђих круглих пега 2-12 мм које некротирају лишће вене и опада јер ова гљива лучи етилен што изазива да лит на биљци вене и опада. Против црне пегавости биљку треба третирати средствима Antracol, Dithane, Bravo или средствима Folicur i Zato (овај последњи има такозвани зелени ефекат) .**Рђа** се јавља у касно лето или у рану јесен и карактеристична је по томе што се јављају када се приметите симптоми третирање се врши сваких 10-12 дана следећим средствима: Бакарни препарати, Dithan, Antracol, Cineb, Falcon, Zato .

Трулеж се јавља нарочито кад је време топло и влажно. Цветови и пупољци труле и опадају, а на листовима се јавља сивкаста плеснива превлака. Трулеж се сузбија откидањем пупољака и препаратима на бази сумпора.

Пепелница је најчешћа болест руже и препознаје се по беличастим наслагама (биљка изгледа као да је посута брашном). Напада листове, младаре и пупољке ,биљка слабије врши фотосинтезу , слабије се развија и цвет губи на тржишној вредности. Развоју ове болести погодује недостатак сунчеве светлости , висока температура и влажност и претерано ђубрење. Сузбијање се врши средствима Zato, Folicur а посебно Falcon који има куративно и еридикативно дејство .

Пламењача се јавља на листу, петелкама и изданцима. Често је мешају с пепелницом. И док су код пепелнице заражени биљни делови прекривени пепељастим превлакама које се дају уклонити трљањем, код пламењаце је лице лишца прекривено смедоцрвеним мрљама, а наличје сивкастим превлакама.Превентивно може помоћи прихрана са већим уделом калијума.О д фунгицида можемо користити RIDOMIL GOLD MZ 68 WP.

Жути мозаик руже На зараженом лишћу су врло различити симптоми обољења. То су дифузне или јасно ограничене пеге, по изгледу прстенасте, полупрстенасте или неправилне и често међусобно спојене.Заражено лишће је измењеног облика и нешто ситније.

Вирус црточавости руже: Симптоми могу бити различити према култиварима, руже. Вирус се преноси једино калемљењем, па је зато производња безвирусних садница основна мера у заштити биљака. Симптоми обољења.мрке прстенасте пеге и мрка пругавост дуж нерава на развијеном лишћу, као и мрке или зеленкасте прстенастежутозеленој пругавости нерава и воденастим прстенастим пегам на стаблу. **Вирус увенулости руже:** Први симптоми су округле и елиптичне некротичне пеге на лишћу које се повија уназад. Затим се суше прво листови па ластари а онда и цела биљка.

Вирус се преноси калемљењем па је основна мера заштите употреба здравих садница. На ружи се јављају и **неповируси** које преносе нематоду. Типични симптоми су сужени и смањени залиски руже. Заштита подразумева сузбијање нематоду, тј. дезинфиковање земљишта нематоцидима,

Од штеточина руже најчешће нападају **лисне ваши**,које имају велики број генерација у току годинеТо су инсекти бледозелене боје, који сишу сокове из нападнутих делова биљке. Лист и цвет се деформише, вене и суши. Лисне ваши су такође преносиоци вирусних болести. Заштиту треба спровести чим се примети њихова појава на младом лишћу. **Ружина осица** је такође честа штеточина на ружама. То је око 10 мм дугачак инсект. Своја јајашца одлаже у вршне избојке. Из јајашца се излегу плавзелене гусенице с црним брадавицама, које се хране ружиним листовима. **Црвени паук** се појављује на горњој страни око жилица листа као жућкастобела тачка, док се на доњој страни листа могу назирати врло ситни црвени пауци у белој паучини. Нападнути листови се суше, жуте и опадају. Против ваши користити средства Perfection, Dimetogal, Fastac, Decis, против црвеног паука Nisuron или Ortus 5-SC.

Веома је важно превентивно деловати на болести. Са заштитом почети око 15. априла, односно после појаве првих листова. Даље прскати на сваких 10-15 дана. Ако се смењује кишовито и топло време, прскајте на 8-10 дана, у противном размак између третирања је 12-14 дана. Млаз препарата треба да „окупа“ и лице и наличје листова

Саветодавац за заштиту биља
Дипл.инж. Ружица Ђукић

Поштовани пољопривредни произвођачи, уколико желите да купите или продате одређене пољопривредне производе (воће, поврће, житарице или живу стоку) посетите сајт Агропонуа или нам се обратите лично у просторије ПССС Јагодина ДОО, Капетана Коче 21.

AGROPONUĐA
BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

PRONADI PONUDU

Ponuda poljoprivrednih proizvoda

Proizvod: Grad: **Pretraži**

Proizvod	Količina	Ponudac	Grad
...
...
...

У првом кварталу 2016. године саветодавци ПССС Јагодина ДОО поставили су и реализовали 55 агропонуа до дана издавања Билтена..

<http://www.agroponuda.com/>

Cene povrća - zelene pijače u Srbiji za period 28.11. - 04.12.2016. godine

Jedinica mere (t/kg)	CENTRALNA SRBIJA										DOVOLJNE CENE							
	Beograd	Kraljevac	Krajijevac	Loznica	Nis	Pozarevac	Vranje	Zajecar	Kikinda	Novi Sad		Pancevo	Sombor	S. Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	SRBIJA	CENTRALNA SRBIJA
Brokoli (Broccoli)	250	200	150	200	200	180		180	250	120						200	200	200
Karfi (Cauliflower)	150	120	60	90	120	110	130		120	120	80	90				120	120	120
Kisjave salate (Cucumber for salad)	150	120	90	120	80	100	70	100	150									
Krompir (Potato)	80	60	30	30	40	40	40	30	40	25	50	60	30			40	40	40
Kupus (Cabbage)	40	30	20	25	20	15	20	15	20	15	40	25	30			20	20	20
Luk bel (Garlic)	600	600	500	450	500	500	500	500	500	500	700	550				500	500	500
Luk crni (Onion)	80	60	30	40	40	40	40	40	40	50	50	60			40	40	40	40
Peper-labura (Pepper-labura)	200	200				130			200	140					200	200	200	200
Peper-labura (Pepper-otter)	200	200	60	100	120		80								200	200	200	200
Paprika (Tomato)	120	120	100	120	100	100	70	80	60	100	120	120			120	120	120	120
Peper-lab (Beans, white)	400	300	200	450	220	240	250	270	200	280	300	300			200	300	300	300
Priljub (leek)	80	80	60	60	100	70	120	80		100	90				80	80	80	80
Spanac (Spinach)	120	150	180		160	180	120	100		200	130							
Trkve (Zucchini)	180	200	140	80	160	150	180	170		160	150							
Zelena salata-kornad (Lettuce-peace)	60	70	40	30	20	40	30	30	40	40	50				40	40	40	40
Savrepa (Carrot)	80	60	70	50	50	50	50	50	50	50	60	80	40		50	50	50	50

Cene voća - zelene pijače u Srbiji za period 28.11. - 04.12.2016. godine

Jedinica mere (t/kg)	CENTRALNA SRBIJA										DOVOLJNE CENE							
	Beograd	Kraljevac	Krajijevac	Loznica	Nis	Pozarevac	Vranje	Zajecar	Kikinda	Novi Sad		Pancevo	Sombor	S. Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	SRBIJA	CENTRALNA SRBIJA
Banana (Banana)	150	120	120	100	120	120	120	140	120	140	140	120	140	160		120	120	140
Grinji (Grapefruit)	150	140	140	150	120	200	150		160	160	200					150	150	160
Crnač-kao oslab (Grapes-white others)	250	250	150	200	150	140	150	70		100								
Crnač-kao oslab (Grapes-black others)	200	200			150	140	150			160	100							
Jabuka-kisela (Apples-lidani)	60	50	60	50	50	60	35	40	50	40	60					50	50	50
Jabuka-kisela (Apples-Golden Delicious)	70	60	60	50	50	50	80	40	40	60	70							
Jabuka-kisela (Apples-Grami Sman)	80	60	50	50	50	60	40	60	40	60	70							
Jabuka oslab (Apples-otter)	60	60	40	40	40	40	35			50	50					40	40	40
Kislica (Pear)	200	160	140	200	120	150	120	140		180	150					200	200	200
Limon (Lemon)	150	100	130	100	120	120	150	120	80	150	120					120	120	150
Malina (Raspberry)	150	140	130	180	130	150	150	130	150	170	160	150	160	240		150	150	160
Mandarina (Tangerine)	150	120	100	80	120	120	100	100	120	120	130	150				120	120	120
Nar (Pomegranate)	230	170	170	180	200	190	200			200	200	180				200	170	170
Orah (Walnut)	900	800	700	600	700	750	800	600	700	800	700	800	1000	800		700	700	700
Perunika (Crate)	150	120	70	90	120	120	100	80	100	160	150					120	120	150

Cene žive stoke - stočne plijace u Srbiji za period 28.12.2015. - 3.1.2016. godine

Jedinica mere (m/kg) Težina/Plasa Izrast	Centralna Srbija											Vojvodina					Dominantna cena Srbija		
	Beograd	Cacak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Nis	Piroć	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pancevo	Sombor	S.Mitrovica		Subotica	Zrenjanin
Bilovi				230															
Dvoje	220	170	120																
svetane																			
svetane	330	330	300	300	300	300	310	330	330			300	300						300
svetane																			
svetane	170	180	180	200	200		210												
350-400kg							220												
svetane							220												220
svetane																			
svetane																			
svetane	120	120	110	130	120	120	120	120	120										120
svetane																			
svetane	160	120	130	110	140	130	120	140	170	140									120
svetane	180	210	200	170	200	180	240	190	180	180	220								200
svetane	200	220		210	240	190	200	230											200
svetane							360	390	400										360
svetane	130	160	160	170	140	150	130	150	150	150									150
svetane	130	150	120	120	140	140	120	140	140	140									120
svetane	220	220	180	280	220	220													220